

Kolmapäev, 5. aprill 2017

P8_TA(2017)0124

Pagulas- ja rändevoogude ohjamine ning ELi välistegevuse osa selles**Euroopa Parlamendi 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon pagulas- ja rändevoogude ohjamise ning ELi välistegevuse osa kohta selles (2015/2342(INI))**

(2018/C 298/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 3, 8 ja 21 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 80, 208 ja 216,
- võttes arvesse 2016. aasta juunis avaldatud Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat,
- võttes arvesse komisjoni järgmisi teatisi: „Euroopa rände tegevuskava“, 13. mai 2015 (COM(2015)0240); „Sundränne ja arenguabi“, 26. aprill 2016 (COM(2016)0234); „Euroopa rände tegevuskava alusel uue ELi ja kolmandate riikide partnerlusraamistiku loomine“, 7. juuni 2016 (COM(2016)0385); „Euroopa investeringute tugevdamine töökohtade loomiseks ja majanduskasvu saavutamiseks: Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi teine etapp ning uus Euroopa välisinvesteeringute kava“, 14. september 2016 (COM(2016)0581); komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ühisteatisi „Pagulaskriisi lahendamine Euroopas: ELi välistegevuse roll“, 9. september 2015 (JOIN(2015)0040); „Ränne Vahemere keskosa rändeteel. Rändevoogude haldamine ja inimelude päästmine“, 25. jaanuar 2017 (JOIN(2017)0004); ning „Euroopa naabruspoliitika ülevaade“, 18. november 2015 (JOIN(2015)0050),
- võttes arvesse üldasjade nõukogu 3. mai 2012. aasta järeldusi rände ja liikuvuse suhtes võetud üldise lähenemisviisi kohta (GAMM),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 25.–26. juuni, 15. oktoobri ja 17.–18. detsembri 2015. aasta ning 17.–18. märtsi ja 28. juuni 2016. aasta järeldusi rände kohta,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 12. detsembri 2014. aasta järeldusi rändeküsimuste kohta ELi arengukoostöös, 12. oktoobri 2015. aasta järeldusi rände kohta, 12. mai 2016. aasta järeldusi, mis käsitlevad ELi lähenemisviisi sundümberasumise ja arengu küsimuses, ning 23. mai 2016. aasta järeldusi rände välisaspektide kohta,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 17. oktoobri 2016. aasta järeldusi tulevase partnerluse prioriteetide ning lepingute kohta Jordaania ja Liibanoniga,
- võttes arvesse Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändeteel teemalise kõrgetasemelise konverentsi 8. oktoobril 2015. aastal vastu võetud deklaratsiooni,
- võttes arvesse Valletta 11.–12. novembri 2015. aasta tippkohtumisel vastu võetud poliitilist deklaratsiooni ja tegevuskava,
- võttes arvesse 16. septembri 2016. aasta Bratislava tippkohtumise järeldusi,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet (9/2016) „ELi kulutused välisrändepoliitikale Vahemere lõunaosa ja idanaabruse riikides kuni aastani 2014“,
- võttes arvesse ÜRO pagulasseisundi konventsiooni ja protokollid ning põhilisi rahvusvahelisi inimõigustealaseid konventsioone, Euroopa inimõiguste konventsiooni ning ELi põhiõiguste hartat,

Kolmapäev, 5. aprill 2017

- võttes arvesse Genfi konventsioone ja nende lisaprotokolle, millega reguleeritakse relvakonfliktide läbiviimist ja mille eesmärk on piirata nende mõju,
 - võttes arvesse ÜRO säästva arengu tippkohtumisel 25. septembril 2015 vastu võetud lõppdokumenti pealkirjaga „Muudame oma maailma: säästva arengu tegevuskava aastani 2030“,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee kõrgetasemelisel kohtumisel (arutamaks suurest pagulaste ja rändajate voolust tekkivaid probleeme) 19. septembril 2016. aastal vastu võetud New Yorgi pagulaste ja rändajate deklaratsiooni ning selle lisasid „Põhjalik põgenike probleemi lahendamise raamistik“ ja „Eesmärgiks ülemaailmne turvalise, korrahase ja seadusliku rände kokkulepe“,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta ⁽¹⁾, 8. märtsi 2016. aasta resolutsiooni naispagulaste ja -varjupaigataotlejate olukorra kohta ELis ⁽²⁾, 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni olukorra kohta Vahemerel ja vajaduse kohta töötada välja ELi terviklik rändekäsitus ⁽³⁾, 13. septembri 2016. aasta resolutsiooni kohta ELi Aafrika usaldusfondi ning selle mõju kohta humanitaarabile ⁽⁴⁾ ja 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni inimõiguste ja rände kohta kolmandates riikides ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid väliskomisjoni ja arengukomisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse väliskomisjoni ja arengukomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0045/2017),
- A. arvestades, et ränne on ÜRO inimõiguste deklaratsiooni artiklist 13 tulenev inimõigus; arvestades, et inimestel peaks olema õigus elada oma koduriigis ja piirkonnas, kus nad on sündinud ja kasvanud ning kus on nende kultuurilised ja sotsiaalsed juured;
- B. arvestades, et mitmesugustel põhjustel on inimeste liikuvus praegu enneolematult suur ning maailmas on 244 miljonit rahvusvahelist rändajat, kelle hulgas on nii vabatahtlikult kui ka vastu tahtmist rändajaid; arvestades, et rahvusvaheline ränne toimub eelkõige ühe piirkonna siseselt ja arengumaade vahel; arvestades, et Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) andmeil moodustavad rändajatest naised Euroopas (52,4 %) ja Põhja-Ameerikas (51,2 %) rahvusvaheliste rändajate enamiku; arvestades, et lõuna-lõuna suunalised rändevood kasvavad jätkuvalt lõuna-põhja suunaliste liikumistega võrreldes: arvestades, et 2015. aastal elas 90,2 miljonit arenguriikides sündinud rahvusvahelist rändajat teistes lõunapoolkera riikides, 85,3 miljonit lõunapoolkeral sündinud rändajat aga elas põhjapoolkera riikides;
- C. arvestades, et Vahemerd ületavate saatjata alaealiste arv kasvab pidevalt ning kuigi päästeoperatsioonid toimuvad rohkem, kasvab Vahemeres hukkunute arv endiselt (Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) andmetel 2016. aastal 5 079 hukkunut, 2015. aastal 3 777);
- D. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) andmetel oli maailmas 2015. aastal konfliktide, vägivalda, inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste ning destabilisatsiooni tõttu põgenema sunnitud rekordiline arv 65,3 miljonit, sealhulgas 40,8 miljonit riigisisest põgenikku ning 21,3 miljonit pagulast; arvestades, et need rändajad lisanduvad inimestele, kes on sunnitud ümber asuma loodusõnnetuste, ebavõrdsuse, vaesuse, halbade sotsiaalmajanduslike väljavaadete, kliimamuutuste, tõsise ja tõhusa pikaajalise arengupoliitika puudumise ning kindla poliitilise tahte puudumise tõttu, mis võimaldaks rändevoo põhjustavaid struktuurseid probleeme lahendada; arvestades, et UNHCRi arvutuste kohaselt on maailmas vähemalt 10 miljonit kodakondsuseta isikut;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0272.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0073.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0102.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0337.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0404.

Kolmapäev, 5. aprill 2017

- E. arvestades, et praegu kättesaadavad andmed näitavad, et pagulaste arv on viimase viie aasta jooksul rohkem kui 50 % suurenenud; arvestades, et seda ülisuurt arvu selgitab mitu asjaolu, sealhulgas fakt, et pagulaste vabatahtlik repatrieerimine on 1980. aastatest alates kõige madalamal tasemel, et nende pagulaste arv, kellele pakutakse kohalikke integratsioonivõimalusi, on endiselt piiratud ja et ümberasustatavate arv püsib aastas 100 000 ringis;
- F. arvestades, et 6,7 miljonit pagulast elab pikaajaliselt ümberasustatuna – hinnanguliselt kestab selline olukord keskmiselt 26 aastat – ning neil puuduvad igasugused väljavaated; arvestades, et püsivaid lahendusi suundriikidele on endiselt lubamatult vähe, mistõttu suundriikidele tuleb käsitleda mitte ainult humanitaar-, vaid ka poliitilise ja arenguprobleemina;
- G. arvestades, et see ülemaailmne probleem vajab terviklikku ja mitmekülgset lahendusviisi, mille aluseks on rahvusvaheline koostöö ja koostöö, ning kooskõlastatud ja konkreetseid lahendusi, kusjuures ei piisa üksnes reageerimisest, vaid tuleks arvestada ka võimalikke tulevase kriise; arvestades, et 86 % kogu maailma pagulastest elab vaesunud piirkondades ja 26 % koguarvust vähim arenenud riikides, koormates veelgi rohkem nende riikide suutlikkust ja kõigutades nende sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust ning arengut; arvestades, et väga harva on neil riikidel õigusaktid rändajate õiguste kaitsmiseks ja et neil ei ole isegi varjupaigalaseid õigusakte; arvestades, et 2015. aastal ELi saabunud miljon inimest vastab 0,2 %-le ELi elanikkonnast, samas kui 1990. aastatel oli see suhtarv ELi naaberriikides ja liidus palju suurem (kuni 20 %);
- H. arvestades, et pagulased, riigisisised põgenikud ja rändajad on õiguslikult eraldi kategooriad, kuid tegelikkuses toimub sageli eri kategooriatesse kuuluvate inimhulkade üheaegne liikumine, mida ajendavad mitmesugused piiriüleised poliitilised, majanduslikud ja sotsiaalsed ning arengu, humanitaarabi ja inimõigustega seotud mõjurid; arvestades, et kõigi sellisesse liikumisse haaratud inimeste inimväärikus tuleb seada asjakohastes Euroopa poliitikavaldkondades tähelepanu keskmesse; arvestades ühtlasi, et pagulasi ja varjupaigataotlejaid tuleb alati kohelda vastavalt nende seisundile ja mitte mingil tingimusel ei tohi neid ilma jätta asjakohastest rahvusvahelistest konventsioonidest ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartast tulenevatest õigustest; arvestades, et rändajate ja pagulaste õiguslikku eristamist ei tohiks mõista nii, nagu oleks majanduslikel põhjustel või parema elu otsimiseks toimuv ränne vähem õiguspärane kui tagakiusamise eest põgenemine; arvestades, et konfliktide, ebastabiilsuse või rahutuste korral on lisaks teistele peamistele inimõigustele enamasti ohus nii poliitilised kui ka majanduslikud õigused ning suundriikide tulemusel selline olukord jätkub;
- I. arvestades, et Saheli piirkonna jätkuv toidu- ja toitumiskriis vähendab inimeste vastupanuvõimet ja olukorda halvendavad veelgi kiiresti üksteisele järgnevad kriisid, põhiteenuste puudumine ja konfliktid; arvestades, et selline olukord põhjustab uut rännet;
- J. arvestades, et oma teekonna igas etapis puutuvad rändajad kokku kõikvõimalike füüsiliste ja psühholoogiliste ohtudega, sealhulgas vägivald, ärakasutamine, inimkaubandus, seksuaalne ja sooline väärkohtlemine; arvestades, et see kehtib eriti haavatavate isikute kohta, nagu naised (nt naistest perekonnapead või rasedad naised), lapsed, vaatamata sellele, kas nad liiguvad saatjata, perekonnast eraldi või koos perega, LGBTI-inimesed, puudega inimesed, kiiret meditsiinilist abi vajavad inimesed ja eakad; arvestades, et neile haavatavatele rühmadele tuleks kas ümberasustamise raames või sel ajal, kui nende varjupaigataolusi kohaldatava õiguse alusel käsitletakse, kiiremas korras tagada humanitaarkaitse ja juurdepääs kaitse- ning suunamismehhanismidele, elamisõigus ja põhiteenused, sealhulgas tervishoiuteenused;
- K. arvestades, et inimeste liikuvuse suurenemine, kui seda hallatakse turvaliselt, korrapäraselt, seadusekohaselt, vastutustundlikult ja ennetavalt, võib vähendada ohte, millega rändajad ja pagulased kokku puutuvad, anda olulist kasu nii rändajatele kui ka vastuvõtjatele riikidele, nagu tunnistati ka 2030. aasta tegevuskavas, ning võib olla ka tugev majanduskasvu hoob vastuvõtjates riikides, sealhulgas ELis; arvestades, et tihti neid eeliseid alahinnatakse; arvestades, et EL peab leidma toimivad lahendused, kaasa arvatud võõrtöötajate kasutamine, et ennetada Euroopa elanikkonna jätkuvat vananemist, tagada tasakaal tasustatavat tööd tegevate isikute ja majanduslikult mitteaktiivse elanikkonna vahel ning täita tööturu konkreetseid vajadusi;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

- L. arvestades, et ELi reageerimise raames on võetud kasutusele erinevad sise- ja välisvahendid, kuid tundub, et liigselt on keskendutud lühiajalisele perspektiivile ja rändeliikumiste vähendamisele või peatamisele; arvestades, et sellise lühiajalise lähenemisviisi raames ei tegelda sundrände ja rändevoogude põhjustega ega rändajate humanitaarvajadustega; arvestades, et ELi kriisiohjamise ja konfliktiennetamise vahendeid tuleb veelgi täiustada, kuna vägivaldsed konfliktid kujutavad endast sundrände peamist algpõhjust;
- M. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda on avaldanud tõsist kahtlust ELi rändevaldkonna väliskulutuste tulemuslikkuse suhtes, sealhulgas seoses rändajate inimõigusi käsitlevate projektidega; arvestades, et kontrollikoda leidis samuti, et julgeolek ja piirikaitse moodustasid Euroopa rändekulutustest ülekaaluka osa;
- N. arvestades, et kogu ELi välistegevuse aluseks peab olema humanitaarabi, mis põhineb vajadustel, humaansusel, neutraalsusel, erapooletusel ja sõltumatuse põhimõtete täitmisel ning rahvusvahelisel humanitaarõigusel ja Genfi konventsioonides ja nende lisaprotokollides kehtestatud inimõiguste austamisel; arvestades, et abi peab olema sõltumatu, st vaba mis tahes poliitilistest, majanduslikest või julgeolekukaalutlustest või mis tahes liiki diskrimineerimisest;
- O. arvestades, et inimõigustel põhineva rändepoliitika edukaks rakendamiseks tuleb muuta negatiivset suhtumist rändesse ja kujundada positiivseid narratiive, et kujutada rändeliikumisi kui vastuvõtivate riikide võimalust võidelda äärmusluse ja populismi vastu;
- P. arvestades, et EL on kohustatud toetama oma rakenduspartnereid kiire, tulemusliku ja kvaliteetse abi ja kaitse pakkumisel ning ta peaks mõjutatud elanikkonna eest vastutust kandma; arvestades, et sellega seoses vajavad ELi partnerid õigeaegset ja ettenähtavat rahastamist ning muutuvate või uute prioriteetide jaoks rahaliste vahendite eraldamist käsitlevad otsused peaksid andma neile piisavalt aega kavandamiseks ja leevendusmeetmete võtmiseks;
- Q. arvestades, et detsentraliseeritud koostöö abil on võimalik paremini mõista riigisiseste põgenike, rändajate ja pagulaste vajadusi ja kultuuri ning suurendada kohaliku elanikkonna teadlikkust rändajate probleemidest nende päritoluriikides; arvestades, et Euroopa piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel võib olla võtmeroll nende algpõhjuste kõrvaldamisel suutlikkuse parandamise teel;
- R. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 on selgelt sätestatud, et liidu tegevus rahvusvahelisel areenil tugineb põhimõtetele, millest on juhindunud liidu enda loomine, arendamine ja laienemine ning mida liit soovib edendada ka ülejäänud maailmas: demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärkuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine; arvestades, et Lissaboni lepingu artikli 208 kohaselt on arenguabi eesmärk vähendada kolmandate riikide vaesust ja see lõppkokkuvõttes kaotada;

Põhjalikud ja põhimõttekindlad ELi meetmed liikuvusega seotud probleemide lahendamiseks

1. rõhutab, et inimeste liikuvus on tänapäeva maailmas enneolematult suur ning et rahvusvaheline üldsus peab kiiresti tõhustama ühist reageerimist selle nähtuse põhjustatud probleemidele ja võimalustele; rõhutab, et see reageering peab põhinema solidaarsuse põhimõttel ja seejuures ei tuleks keskenduda üksnes julgeolekule, vaid kõigi nende inimeste õiguste ja väärkuse täielikule kaitsele, kes on mis tahes olude sunnil oma kodust lahkunud, et paremat ja turvalisemat elu otsida; rõhutab, et kõigi meetmete puhul tuleks pöörata erilist tähelepanu neile, kes on kõige haavatavamad, ning mõelda ka abi osutamisele nende kodumaal; rõhutab, et kuigi pagulaste ja rändajate kohtlemist reguleeritakse erinevate õiguslike raamistikega, on neil samad universaalsed inimõigused ja põhivabadused, mida tuleb kaitsta, sõltumata inimese staatusest; tuletab meelde, et EL peab järgima oma väärtusi ja põhimõtteid, kaasa arvatud neid, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 21, kõigis ühistes poliitikavaldkondades ja edendama neid oma välissuhetes; rõhutab järjepidevuse vajadust ELi välispoliitika ja muude välismõõdet omavate poliitikavaldkondadega;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

2. rõhutab, et inimeste suurel liikuvusel on hulk keerukaid põhjusi, mille elementide eristamiseks ja sihipäraseks poliitiliseks reageerimiseks tuleb teha tõendusmaterjalil põhinevaid otsuseid; toonitab, kui vajalik on, et EL ja selle liikmesriigid praegust olukorda arvesse võtaksid ja töötaksid välja tegelikest andmetest ja ELi huvidest lähtuva uue lähenemisviisi inimeste liikumisele, tugevdades inimeste vastupanuvõimet ja suurendades nende juurdepääsu põhiteenustele, eelkõige haridusele, ning nende integreerimist ja panust kohalikku ellu, pakkudes neile töötamise ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise võimalusi;

3. rõhutab, et rahvusvaheline ränne võib kaasa aidata sotsiaal-majanduslikule arengule, nagu seda on ajaloos varemgi juhtunud, ja et rändekäsitlus peab olema positiivne, nii et see edendaks teema tõelist ja objektiivset mõistmist ja sellega seotud ühiseid hüvesid, et võidelda ksenofoobse, populistliku ja natsionalistliku suhtumise vastu; peab seetõttu tervitatavaks ÜRO käivitatud kampaaniat „Üheskoos“ (Together), mille eesmärk on vähendada negatiivseid arusaamu ja hoiakut pagulaste ja rändajate suhtes, ning kutsub ELi institutsioone üles täielikule koostööle selle ÜRO kampaania toetuseks; rõhutab vajadust võtta ülemaailmsel, Euroopa, riiklikul ja kohalikul tasandil keskmise ja kaugema ajavahemiku poliitikameetmeid, mille puhul ei juhinduta ainult vahetust poliitilisest survest või riiklike valimistega seotud kaalutlustest; rõhutab, et need meetmed peavad olema sidusad, asjakohased, kaasavad ja paindlikud, et reguleerida rännet kui tavapäraselt inimlikku nähtust ja lahendada õiguspäraseid probleeme seoses piirihalduse, haavatavate rühmade sotsiaalse kaitse ning pagulaste ja rändajate sotsiaalse kaasamisega;

4. tunnistab asjaolu, et humanitaarabisüsteem on äärmiselt üle koormatud ning selle rahalistest vahenditest ei piisa mingil juhul sundrändekriisidega toimetulekuks, eelkõige arvestades nende valdavalt pikaajalist iseloomu; võtab seetõttu teadmiseks uue poliitikaraamistiku, mille komisjon esitas oma 2016. aasta aprilli teatises „Sundränne ja arenguabi“ ja mis kujutab endast sammu õiges suunas, ning kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles rakendama teatise sisu uues partnerlusraamistikus kolmandate riikidega; märgib, kui tähtis on terviklik ja kestlikum rändekäsitlus, sealhulgas humanitaar- ja arenguabi tihedama seotuse edendamine ning eri partnerite kaasamine, kelle seas on piirkondlikud toimijad, valitsused, kohalikud omavalitsused, diasporaa, kodanikuühiskond, kaasa arvatud pagulaste ja rändajate organisatsioonid, kohalikud usuorganisatsioonid, asjaomased vabauhendused ning erasektor, et koostada sihipäraseid ja tõendipõhiseid strateegiaid, võttes ühtlasi arvesse, et nagu Euroopa humanitaarabi konsensus on öeldud, ei ole humanitaarabi kriisijuhtimise vahend;

5. rõhutab, et ELi arengukoostöö raames tuleks jätkuvalt tegelda ja tõhusalt võidelda sunniviisilise ümberasustamise ja rände algpõhjuste, nimelt relvakonfliktide, mis tahes põhjusel tagakiusamise, soolise vägivalda, halva valitsemise, vaesuse, majanduslike võimaluste puudumise ja kliimamuutuste vastu, püüdes vähendada riikide ebakindlust, edendades rahu ja julgeolekut, konfliktide lahendamist ja konfliktijärgset leppimist, õiglust ja võrdsust ning tugevdades institutsioone, haldussuutlikkust, demokraatiat, head valitsemistava, õigusriigi põhimõtteid ning inimõiguste ja põhivabaduste austamist kooskõlas 2030. aasta säästva arengu tegevuskava eesmärgiga 16 ja põhimõtetega, mis on sätestatud ÜRO põhikirjas ja rahvusvahelises õiguses;

6. toonitab vajadust keskenduda rände sotsiaal-majanduslikele aspektidele, analüüsida riikide kaupa sundränne ja rände algpõhjusti ja ergutada päritoluriike vastu võtma ja rakendama meetmeid ning poliitikat, mis aitavad luua inimväärseid töökohti ning reaalseid majanduslikke võimalusi, et ränne ei oleks enam vajadus, vaid võimalus; kutsub ELi üles jätkama poliitikat, mille eesmärk on vaesust vähendada ja see lõpuks kaotada, vähendada ebavõrdsust ja toiduga kindlustamatust, edendada majandusarengut, võidelda korrupsiooni vastu ja tugevdada põhilisi avalikke teenuseid; märgib, et eduka poliitika raames tuleks tunnistada nii vastuvõtvates kui ka päritoluriikides majandusliku vastupanuvõime loomise vajadust; rõhutab vajadust suurendada poliitikavaldkondade arengusidusust;

7. rõhutab, et töökohad ja majanduslikud võimalused on sundrändest põhjustatud haavatavuse leevendamisel otsustavalt tähtsad; kutsub ELi üles aitama rändajatel ja pagulastel liikuda selliseid võimalusi pakkuvatesse kohtadesse, et aidata luua nende uues elukohas võimalusi (sealhulgas eemaldades tööturule pääsemisega seotud takistused), ning aitama neil omandada uusi oskusi, mis on kohaliku tööturu vajadustega paremini kooskõlas;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

8. tunneb heameelt panuse üle, mille EL on andnud humanitaarabisse maailma suurima rahastajana, kelle eesmärk on pagulaste elutingimusi parandada; kutsub ELi ja liikmesriike üles täitma juba võetud lubadusi ja suurendama oma finantskohustusi kooskõlas humanitaarvajaduste suurenemisega; märgib, et humanitaarreageerimine on alati sundrände kriisidele reageerimise esimene element; rõhutab, et rahvusvaheline õigus ning humaansuse, neutraalsuse, erapooletuse ja sõltumatuse humanitaarpõhimõtted peavad jääma ELi poolt pagulas- ja sundrände kriisidele reageerimise suunavaks raamistikuks;

9. tunnistab, et miljonite kaasinimeste väarikust õnestatakse veelgi, kui nad peavad pagulaslaagrites või linnaäärsetel aladel jõude elama, ilma et neil oleks juurdepääsu põhivajadustele, elatisele ja sissetulekuvõimalustele;

10. rõhutab, et tähtis on teadvustada rände soolist mõõdet, mitte ainult seetõttu, et naised on teatavate kuritarvituste suhtes haavatavad, vaid ka tulenevalt naiste rände mitmesugustest põhjustest, nende rollist kriisiolukordadele reageerimisel, nende sotsiaalmajanduslikust panusest ning aktiivsest osalemisest konfliktide lahendamisel ja ennetamisel, samuti konfliktijärgsetes protsessides ja demokraatliku ühiskonna taastamisel; märgib, et sundrände sügavamate põhjustega tegelemiseks ning selleks, et tagada naiste õiguste ja nende autonoomia austamine, on rändeprotsessi kõigis etappides vaja pöörata rohkem tähelepanu naiste mõjuvõimu suurendamisele ning nende suuremale rollile otsuste tegemisel; kordab, et ELi pagulaste ja rändajate liikumisega seotud poliitikas tuleb arvesse võtta soolist ja vanuselist aspekti;

11. nõuab tihedamat koostööd ÜRO ja teiste osalejatega, sealhulgas suuremaid rahalisi makseid UNHCRile ja ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioonile Lähis-Idas (UNRWA); rõhutab sellega seoses vajadust parandada elutingimusi pagulaslaagrites, eelkõige tervishoiu ja hariduse vallas, ning järk-järgult lõpetada pikka aega kestnud kriiside kontekstis sõltuvus humanitaarabist, edendades vastupanuvõimet ja võimaldades põgenikel väarikalt elada, andes vastuvõtivatele riikidele omapoolse panuse, kuni võimaliku vabatahtliku tagasipöördumise või ümberasumiseni;

12. tõstab esile ELi võetud olulisi meetmeid rändekriisi välismõõtmega tegelemiseks ning eelkõige võitlust rändajate smugeldamise ja inimkaubanduse eest vastutava organiseeritud kuritegevuse vastu ning täiustatud koostööd päritolu- ja transiidiriikidega;

13. rõhutab, et päritoluriikides tuleb aidata luua raamistik ja struktuurid, et tagasisaadetud haavatavad ja tõrjutud rändajaid kaitsta ja inimväärselt vastu võtta ja võimaldada neil sotsiaalses ja kultuurilises mõttes edukalt integreeruda;

14. tuletab meelde, et haavatavad inimrühmad, sealhulgas naised, lapsed (nii koos perekondadega kui ka saatjata), puudega inimesed, eakad ja LGBTI-inimesed on rände kõigis etappides eriti suures väärkohtlemise ohus; tuletab meelde, et naised ja tütarlapsed on lisaks suure soopõhise ja seksuaalse vägivalda ja diskrimineerimise ohus, isegi kui nad on jõudnud turvaliseks peetavasse kohta; nõuab, et nendele inimrühmadele antaks ümberasustamise või integreerimise täiendusena eriaabi ja suurem humanitaarkaitse ning et nendega tegeldaks eelisjärjekorras sootundlike vastuvõtumenetluste abil, pöörates suuremat tähelepanu miinimumstandardite järgimisele ja tõhusamalt rakendades perekonna taasühinemise nõudeid; nõuab erilisi kaitsemeetmeid haavatavate inimeste vastu suunatud vägivalda ja diskrimineerimise vastu varjupaigamenetluse ajal ning nõuab, et neile antaks juurdepääsu elanikustaatusele ja põhiteenustele, kaasa arvatud tervishoid ja haridus, kooskõlas kohaldatava õigusega; kutsub Euroopa Liitu üles koostama kolmandate riikidega koostöös koolitusprogramme, milles käsitletakse kaitsetute pagulaste ja rändajate erivajadusi;

15. kinnitab, et lapsed moodustavad märkimisväärse osa rändajatest ja pagulastest ning et tuleb välja töötada ja kasutusele võtta konkreetseid menetlusi, et tagada kõigi laste kaitsmine kooskõlas ÜRO lapse õiguste konventsiooniga; palub vastuvõtvaid riike tagada lapspagulaste täielik juurdepääs haridusele ja toetada nii palju kui võimalik nende integratsiooni ja kaasamist riiklikesse haridussüsteemidesse; kutsub ühtlasi humanitaar- ja arenguvaldkonna asutusi üles pöörama rohkem tähelepanu õpetajate haridusele ja koolitusele nii ümberasustatud kui ka vastuvõtva kogukondades; kutsub rahvusvahelisi rahastajaid üles keskenduma pagulaskriisile reageerimisel hariduse edendamisele programmide kaudu, mille eesmärk on lapspagulasi kaasata ja psühholoogiliselt toetada, samuti soodustades vastuvõtva riigi keele õppimist, et tagada lapspagulaste parem integratsioon; väljendab heameelt rahalise toetuse üle, mille eesmärk on Süüria

Kolmapäev, 5. aprill 2017

lastele laiemalt haridust ja koolitust anda, ning hiljutise hariduskulutuste suurendamise üle ELi humanitaarabi eelarves 4 %-lt 6 %-ni, mis annab ELile juhtpositsiooni hädaolukordades käivitavate haridusprojektide toetamisel kogu maailmas; nõuab suuremat tõhusust selle uue rahastamise rakendamisel;

16. mõnab, et kodakondsusetus on oluline inimõigusprobleem; palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel võidelda kodakondsusetuse vastu kogu ELi välistegevuses, eelkõige soo, usu või vähemusse kuulumise alusel diskrimineerimise vastu kodakondsust käsitlevates õigusaktides, edendades laste õigust kodakondsusele ning toetades UNHCRi kampaaniat, mille eesmärk on kaotada kodakondsusetus aastaks 2024; mõistab hukka piirangute ja keeldude kehtestamise teatavate riikide territooriumilt lahkumisele ja sinna tagasi pöördumisele ning kodakondsusetuse tagajärjed õigustele juurdepääsu seisukohast; kutsub riikide valitsusi ja parlamente üles kaotama karistuslikke õigussüsteeme, kus rännet loetakse rikkumiseks;

17. rõhutab, et kooskõlas ELi põhimõtetega peaks ELi rändealase välispoliitika üks üldeesmärk olema rahvusvahelise rände mitmepoolse juhtimiskorra loomine, mille esimene etapp oli hiljutine ÜRO kõrgetasemeline kohtumine;

Rahvusvahelise rände parem juhtimine kui ülemaailmne kohustus

18. väljendab sügavat muret seoses USA valitsuse hiljutise otsusega keelata ajutiselt seitsme islamienamusega riigi kodanike pääs USAsse ja ajutiselt peatada USA pagulassüsteem; usub, et selline diskrimineeriv otsus õhutab immigratsioonivastast ja ksenofoobset diskursust, ei pruugi olla kooskõlas peamiste rahvusvaheliste õigusaktidega, nagu Genfi konventsioon, ja võib tõsiselt kahjustada praeguseid ülemaailmseid jõupingutusi pagulastega seotud vastutuse õiglaseliseks rahvusvaheliseks jagamiseks; palub ELil ja liikmesriikidel võtta tugev ühine hoiak rahvusvahelise kaitsesüsteemi ja kõigi mõjutatud elanikkonnarühmade, eriti ELi kodanike õiguskindluse kaitseks;

19. väljendab heameelt seoses ÜRO Peaassamblee 19. septembri 2016. aasta kõrgetasemelise kohtumisega suurtele pagulas- ja rändeliikumistele reageerimise teemal ning USA korraldatud juhtide tippkohtumisega, sest rändevoogudega seotud vastutus on ülemaailmne ja see nõuab tulemuslikku ülemaailmset reageeringut ning kõigi osaliste tõhustatud koostööd, et saavutada täielikult inimõigusi austav kestlik lahendus; tunneb heameelt eelmainitud tippkohtumiste tulemuste üle, kus siiralt väljendati enneolematult ulatuslikku poliitilist vastutusevõttu, ja loodab, et see avab kiiresti tee tõeliselt ülemaailmseks reageerimiseks ja rahvusvaheliseks põgenike ja suurte rändevoogudega seotud kohustuste jagamiseks kõikjal maailmas; väljendab siiski sügavat kahetsust konkreetsete lubaduste või õiguslikult siduvate kohustuste puudumise pärast seoses abi ja reformidega, mis on vajalikud selleks, et ületada lõhe retoorika ja tegelikkuse vahel; kutsub kõiki asjaosalisi üles tagama pidevat, kiiret ja tulemuslikku poliitilist osalust ja koostööd, teadmiste ja kogemuste vahetamist partnerriikide, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike asutustega, rahastamist ja konkreetseid solidaarsusmeetmeid pagulasi vastuvõtivate riikide toetamiseks; rõhutab, et rändeprobleemidega tegelemiseks on vaja ELi ja tema rahvusvaheliste partnerite tööd ÜRO tasemel rohkem kooskõlastada; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid juhtrolli rahvusvahelistes jõupingutustes, eelkõige tagamaks, et kokkulepped – sh ka pagulasi ning turvalist, korralduslikku ja seaduslikku rännet puudutavad tulevased ÜRO kokkulepped – viiakse viivitamatult ellu, rakendades vajadusel järelemeetmeid;

20. rõhutab, et üleilmne rände- ja liikuvusalane koostöö peaks põhinema piirkondlikel ja allpiirkondlikel raamistikel; kutsub komisjoni üles tugevdama koostöökavasid piirkondlike organisatsioonidega, näiteks Aafrika Liidu, Araabia Riikide Liiga ja Pärsia lahe koostööõukoguga, et ühtlasi edendada piirkonnasises liikuvuse haldamist, ning rõhutab, et tähtis on ergutada neid piirkondlike organisatsioonide niisuguses koostöös täiel määral osalema; märgib, et majandusintegratsioon allpiirkondade tasandil, eelkõige Aafrikas, on samuti vahend ühise juhtimise edendamiseks ning lõuna-lõuna suunaliste algatuste soodustamiseks rände ja liikuvuse juhtimisel; nõuab tungivalt, et EL püüaks saavutada Aafrika Liidu tugevamat ja usaldusväärsemat osalemist Aafrika mandril toimuvate poliitiliste kriiside ennetamisel;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

21. rõhutab, et EL võib kasu saada tihedamast koostööst ja koostoimest mitmepoolsete arengupankade ja ÜRO eriasutustega, eelkõige UNHCRi ja nüüd ÜROga seotud Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga (IOM); võtab teadmiseks Maailmapanga hiljutised mõtteavaldused seoses sundrändajate olukorraga ning tunneb heameelt selle üle, et on tunnustatud vajadust töötada välja leevendamise- ja varjupaigapoliitika, mis toetab sundrändajate integreerimist ja samal ajal kohustab vastuvõtvaid kogukondi oma arengueesmärke täitma;
22. rõhutab, et sundrändajate ümberasustamine on rahvusvahelise kogukonna kohustus, milles UNHCRil on oluline roll; kutsub kõiki ELi liikmesriike üles oma lubadustest täielikult kinni pidama; peab äärmiselt oluliseks viivitamatult rakendada koordineeritud ja kestlikku lähenemist, mis tagab rahvusvahelist kaitset vajavatele inimestele õiglasel ja kättesaadaval menetsioonil Euroopa Liidus ja muudes vastuvõtvas riikides varjupaiga saamiseks, selle asemel et jätta probleemi lahendamise piiriäärsete riikide või konfliktialadega piirnevate riikide kohustuseks; rõhutab asjaolu, et finantsabiga ei suudeta sundrände ulatust katta, kusjuures olukorda raskendab sobivate ja tõhusate lahenduste puudumine sundrände algpõhjustega tegelemiseks;
23. rõhutab pagulasi puudutavaid rahvusvahelise õiguse kohaseid kohustusi ning kutsub kõiki riike, kes veel ei ole seda teinud, pagulasseisundi konventsiooni ja selle protokolli ratifitseerima ja rakendama; kutsub kõiki riike üles laiendama kaitset riigisisestele põgenikele, näiteks selliste mehhanismidega nagu Aafrikas riigisiseste põgenike kaitsmist ja abistamist käsitlev Aafrika Liidu konventsioon (Kampala konventsioon);
24. rõhutab, et turvalise riigi ja turvalise päritoluriigi mõisted ei tohiks takistada varjupaigataotlejate individuaalset läbivaatamist; nõuab spetsiaalse, üksikasjaliku ja korrapäraselt ajakohastatud teabe kogumist inimeste õiguste kohta, eelkõige naiste, laste, puudega ning LGBTI-inimeste puhul, varjupaigataotlejate päritoluriikides, sealhulgas sellistes riikides, mida peetakse turvaliseks;
25. rõhutab, et tuleb teha kõik võimalik, et tagada pagulastele inimväärne elukeskkond liikmesriikides ning pagulaslaagrites, eelkõige tervishoid, võimalus omandada haridust ning võimalus töötada;
26. rõhutab, et vaja on suurendada haridusvõimalusi; nõuab kvalifikatsiooni tunnustamise põhimõtete ühtlustamist ning võõrtöötajate õiguste ja sotsiaalkindlustuskatte kaitsmist kooskõlas peamiste Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonidega; nõuab kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse rahvusvahelise konventsiooni allkirjastamist ja ratifitseerimist;
27. on seisukohal, et ajutine või täiendav kaitse, mis põhineb eeldusel, et pagulased naasevad võimalikult ruttu koju, tekitab perspektiivitust ja vähendab lõimumisvõimalusi; tuleb meelde, kui tähtis on positiivne roll, mis pagulastel võib olla oma ühiskonna ülesehitamisel pärast oma riiki või välismaalt naasmist;
28. peab taunitavaks Vahemeres hukkunud rändajate kurvastavalt suurt arvu ning väljendab muret rändajate ja varjupaigataotlejate inimõiguste üha sagedasema rikkumise pärast nende teekonnal Euroopasse;
29. tunneb sügavat muret selle pärast, et arvukalt lapspagulasi on kadunuks jäänud; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma andmebaasi, mis sisaldaks üksikasju liikmesriikide territooriumile saabunud saatjata laste kohta;
30. rõhutab vajadust leida vägivaldsetele konfliktidele püsivad diplomaatilised ja poliitilised lahendused ning investeerida tulemuslikesse eelhoiatuse- ja konfliktienetusmehhanismidesse, et tulevikus selliste konfliktide arvu vähendada; nõuab, et EL algataks rahvusvaheliste partnerite ning peamiste piirkondlike jõudude ja organisatsioonidega kooskõlastatud diplomaatilisi jõupingutusi, et võtta konfliktide ennetamisel ning läbirääkimiste vahendamisel, lahenduste otsimisel ja lepitamisel jõulisem ja aktiivsem hoiak; rõhutab, et see peaks olema kesksel kohal Euroopa välis teenistuse tegevuses, kellele tuleks anda selleks vajalikud vahendid ja volitused, sealhulgas eelarve ja töötajate näol; tuleb selles kontekstis meelde Euroopa Liidu delegatsioonide ja eriesindajate olulist rolli; toonitab, et sundrändele ja rändele reageerimine peaks lähtuma vajadustest ja õigustest ning seejuures tuleks arvesse võtta elanikkonna haavatavust, piirdumata üksnes humanitaarabiga, vaid hõlmates ka arengukoostöö ja kodanikuühiskonna osalisi;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

31. kutsus ELi ja liikmesriike üles oma kliimamuutustega seotud kohustustesse tõsiselt suhtuma, kiiresti ellu viima Pariisi kokkulepet ja võtma juhtrolli, tunnistades kliimamuutuste mõju massilise ümberasumisele, sest selle ulatus ja sagedus tõenäoliselt suureneb; kutsus eelkõige ELi üles andma kliimamuutustest mõjutatud riikide käsutusse piisavaid vahendeid, et aidata neil muutuste tagajärgedega kohaneda ja nende mõju leevendada; nõuab tungivalt, et see ei tohiks toimuda traditsioonilise arengukoostöö arvel, mille eesmärk on vähendada vaesust; on seisukohal, et kliimamuutuste tõttu kodust lahkuma sunnitud isikute jaoks tuleb luua eraldi rahvusvahelise kaitse seisund, milles võetakse arvesse nende isikute erilist olukorda;

32. avaldab tunnustust piirkondlike ja rahvusvaheliste vabaihenduste ning kodanikuühiskonna organisatsioonide tööle, kes hoolimata kõikidest raskustest ja ohtudest annavad hädavajalikku ja tihti elu päästvat abi kõige haavatavamatele inimestele nii pagulaste ja rändajate päritolu-, transiit- kui ka sihtriikides; märgib, et see töö on paljudel juhtudel aidanud täita riikide ja laiema rahvusvahelise üldsuse jäetud lünka;

33. peab väga oluliseks, et saadaks üle praegusest suhtumisest pagulastesse, keda kujutatakse ainult koormana, ning rõhutab, millise positiivse panuse nad võiksid vastuvõtva kogukonna elus anda, kui neile selleks võimalus antaks; soovitab kaasata pagulased neid otseselt mõjutavate poliitiliste lahenduste kindlaksmääramisse ja kujundamisse ning vajalike programmide loomisse või täiendamisse; kutsus Euroopa Liidu institutsioone ja ameteid üles looma oma haldussüsteemis praktikavõimalusi, mis oleksid mõeldud eriti Euroopa Liidus seaduslikult elavatele noortele kõrgharidusega pagulastele, sest see võimaldaks eeskujuga anda ja näidata, millist kasu annab noortesse investeerimine;

ELi välistegevus ja partnerlus kolmandate riikidega

34. rõhutab, et ELi välistegevus peaks olema rahule orienteeritud, proaktiivne ja tulevikku vaatav, mitte peamiselt reageeriv ja uute kriiside tekkimisel pidevalt muutuvate eesmärkidega; toetab tihedamat koostööd ELi ja kolmandate riikide vahel julgeoleku, hariduse ja teabevahetuse valdkonnas, et parandada rände haldamist ja hoida ära uusi kriise; tuletab meelde, et ränne kui nähtus tuleneb tervest hulgast keerukatest põhjustest, nt rahvastiku kasv, vaesus, võimaluste puudumine, ebapiisav töökohtade loomine, poliitiline ebastabiilsus, inimõiguste rikkumine, poliitiline rõhumine, tagakiusamine, sõjalised konfliktid ja muu vägivald ning kliimamuutused; tuletab meelde, et nende probleemidega tegelemine võib sundrände ja rände algseid tõuketegureid vähendada; rõhutab olulist vajadust tugevdada poliitika sidusust kahel tasandil: ELi sise- ja välispoliitika vahel ning välistegevuse enda raames laienemispoliitika, Euroopa naabruspoliitika, ELi strateegiliste partneritega sõlmitud kahepoolsete suhete ning arengu- ja kaubanduspoliitika vahel; on seisukohal, et arenguriike puudutav kaubanduspoliitika peaks olema vastastikku kasulik ning selle puhul peaks asjakohaselt arvesse võtma nende riikide ja ELi vahelisi majanduslikke erinevusi; toonitab volinike välistegevuse tööühma tähtsust ELi rändega seotud meetmete kooskõlastamisel kõrgeimal poliitilisel tasandil ja ambitsioonika ELi ühise rändepoliitika algatamisel;

35. rõhutab, et tuleb võtta kasutusele terviklik lähenemisviis väliskonfliktidele ja kriisidele, kaardistades ümberasumise otsesed ja kaudsed majanduslikud, keskkondlikud, sotsiaalsed, eelarvega seotud ja poliitilised mõjud kolmandatele riikidele, et kohandada arengupoliitikat paremini nende vajadustele;

36. märgib, et Euroopa naabruspoliitika läbivaatamises, mille ettepanek esitati 18. novembril 2015, nähakse ette ELi naabruses asuvate partnerriikide kolmandatest riikidest naabrite kaasamine laiendatud koostööraamistikesse; nõuab seetõttu tungivalt temaatiliste raamistike loomist, et teha ettepanek koostööks liidu, lõunanaabruses asuvate partnerriikide ja (eelkõige Aafrika) oluliste piirkondlike osalejate vahel sellistes piirkondlikes küsimustes nagu julgeolek, energia ning pagulaste ja rändevoogude haldamine;

37. kordab, et ELi välispoliitika alus on põhimõte „rohkema eest rohkem“, mis tähendab, et demokraatlike reformide valdkonnas edusamme tegevate riikidega peaks EL arendama veelgi tihedamaid (finantsilisi) partnerlussuhteid; rõhutab, et ELi välispoliitika üks prioriteete peaks olema kolmandate riikide elanike elukvaliteedi parandamine;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

38. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles koostöös liikmesriikidega tegelema riigi, majandusliku ja sotsiaalse vastupidavuse suurendamisega, eelkõige ELi naaberriikides ja laiemas ümbritsevas piirkonnas, sealhulgas Euroopa naabuspoliitika ja muude ELi vahendite abil;

39. mõistab hukka rände üha suurema kriminaliseerimise asjaomaste isikute inimõiguste arvelt ning pagulaste väärkohtlemise ja meelevaldse kinnipidamise kolmandates riikides; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja Euroopa välisteenistust üles seda küsimust käsitlema, sealhulgas inimõigustealastes dialoogides ning õigus-, vabadus- ja julgeolekuküsimuste allkomisjonides, ning arendama välja kaitseuutlikkuse transiidiriikideks olevates kolmandates riikides;

40. nõuab, et kehtestataks tõeline, inimõigustest lähtuv ühine Euroopa rändepoliitika, mis tugineks liikmesriikide solidaarsuse põhimõttele, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 80, kindlustades ELi välispiire ning nähes ette seaduslikud kanalid turvaliseks ja korralduseks rändeks, sealhulgas korduvrändeks; see jätkusuutlik pikaajaline poliitika edendaks majanduskasvu ja ühtekuuluvust ELis, et luua selge raamistik ELi suhetele kolmandate riikidega; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tugevdama Euroopa sinise kaardi süsteemi, et majandusrännet paremini hallata; hoiatab, et igasugune poliitika, mis on vastuolus ELi põhiäärtustega, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 8 ja põhiõiguste hartas, kahjustaks ELi usaldusvärsust ja tema võimet mõjutada rahvusvahelisi suundumusi; märgib, et ELi välisrändepoliitika lepingud kolmandate riikidega peavad juhutama pikaajalistest eesmärkidest, et luua kestvaid partnerlussuhteid; tuletab meelde, et kõik sellised partnerlused peaksid põhinema dialoogil, ühistel huvidel ja vastastikusel vastutusel; väljendab heameelt seoses ELi tegevuskavaga rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020), milles on kavandatud tihendada koostööd kolmandate riikidega, kuid rõhutab, et inimesmugeldajate ärimudeli lõhkumiseks ja inimkaubanduse vastu võitlemiseks oleks äärmiselt oluline ELi ühise seadusliku rändepoliitika rakendamine; palub komisjonil viia kehtiv liidu õigustik täielikult kooskõlla maa-, mere- ja õhuteed pidi üle riigipiiri välismaalase ebaseaduslikku toimetamist tõkestava ÜRO protokolliga ning tagada vägivalla või ärakasutamise ohvriks langevate rändajate piisav kaitse;

41. nõuab, et kõikides kokkulepetes kolmandate riikidega tagataks, et rändajate õigused on olenemata nende staatusest kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ning nõuab, et võetaks vastu asjaomased õigusaktid, kaasa arvatud varjupaigaküsimustes, rõhutades eelkõige, et üksnes riigipiiri õigusliku aluseta ületamine ei saa olla isiku vangistamise aluseks;

42. tuletab meelde, kui tähtis on kolmandate riikidega tehtav koostöö võitluses inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubanduse vastu, et saada võrgustike jälile juba ahela võimalikult varajastes etappides; rõhutab sellega seoses vajadust tõhustada nende riikidega tehtavat õigus- ja politseikoostööd kõnealuste võrgustike tuvastamiseks ja hävitamiseks; tuletab lisaks meelde vajadust tugevdada nende riikide suutlikkust, et neil oleks võimalik vastutavaid isikuid tõhusalt vastutusele võtta ja karistada; palub seetõttu edendada koostööd liidu, liikmesriikide, Europoli, Eurojusti ja asjaomaste kolmandate riikide vahel; rõhutab, et inimkaubanduse tõkestamiseks võetavad meetmed ei tohiks kahjustada inimkaubanduse ohvrite, rändajate, pagulaste ja rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste õigusi; nõuab inimkaubanduse ohvrite ja laste kinnipidamise viivitamatut lõpetamist;

43. tuletab meelde, et inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubanduse võrgustikud kasutavad kuritegevuseks kõiki internetivõimalusi ning seetõttu on äärmiselt tähtis, et liit tõhustaks sellega seoses oma tegevust, eelkõige Europoli ja internetisisust teavitamise üksuse (EU IRU) raames, ja koostööd kolmandate riikidega;

44. märgib, et inimkaubandusvõrgustikud võivad oma ohvrite Euroopa territooriumile saatmiseks kasutada seaduslikke rändeteid; on seisukohal, et kriteeriumid, mille täitmist oodatakse kolmandatelt riikidelt enne igasugust liiduga viisanõude kaotamise kokkulepet, peaksid eraldi hõlmama nende kolmandate riikide koostööd inimkaubanduse vastu võitlemise valdkonnas; kutsub komisjoni üles pöörama nii sellele kui ka inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate vastu võitlemise probleemiale erilist tähelepanu kõikides dialoogides, mida peetakse läbirääkimistel selliste kokkulepete üle;

45. kiidab heaks seisukoha, et EL peaks seadma kõigis ühistes poliitikavaldkondades ja eelkõige kolmandate riikide osas endale selged prioriteedid ja mõõdetavad eesmärgid; rõhutab, et Euroopa Parlament peaks osalema nende selgete eesmärkide kindlaksmääramises; on seisukohal, et ühisel lähenemisel põhinev ELi välistegevus on ainus viis tagada tugev ja tõhus poliitika; nõuab ELi ja liikmesriikide vahel tõeliselt ühtlustatud ja kooskõlastatud tegevust, kuna ühepoolsed algatused, nii sise- kui ka välisasjades, võivad kahjustada meie ühise poliitika ja ühiste huvide elujõulisust ja edu;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

46. nõuab ELi välispiiride paremat kaitsmist, et ennetada ebaseaduslikku sisenemist ELi, takistada inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ja hoida ära inimeste hukkumist merel; tunneb sellega seoses heameelt Frontexile tugineva Euroopa piiri- ja rannikuvalve loomise üle, kuna see aitab rännet tõhusamalt hallata; rõhutab siiski, et piiri kaitsmiseks on kõikidele ELi Kagu-Euroopas paiknevatele liikmesriikidele, ELi kandidaatriikidele ja muudele selle piirkonna partnerriikidele vaja anda suuremat rahalist ja tehnilist abi; peab eriti kahetsusväärseks, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti välistegevuse üle puudub parlamentaarne kontroll, ning palub ametil sellega seoses anda Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru kolmandate riikidega ja kodanikuühiskonna osalusel kokku lepitud töökorralduste ja ühisoperatsioonide rakendamisest;

47. rõhutab, et turvaliste ja seaduslike teede avamine varjupaigataotlejatele ja potentsiaalsetele rändajatele võimaldaks neil kasutada ametlike sisenemis- ja väljumissüsteeme, jättes sellega kuritegelike üle piiri toimetajate ja organiseeritud kuritegelike võrkude teenused kasutamata; rõhutab, et seaduslike rändeteede puudumine toob tihti kaasa ebaseaduslike liikumiste arvu suurenemise, mis omakorda põhjustab kaitsetust ja suurendab rändajate ja pagulaste väärkohtlemise ohtu kogu teekonna vältel; nõuab sellega seoses kiiret, konkreetset ja reaalset tegutsemist, et luua organiseeritud, turvalised ja seaduslikud liikumised ELi tervikuna, muu hulgas tõhusama perekonna taasühinemise korra ja ümberasustamisprogrammide abil; kutsub veel kord liikmesriike üles kasutama iga olemasolevat võimalust humanitaarviisade andmiseks eelkõige haavatavatele isikutele ja eriti saatjata alaealiste päritoluriikides või transiidiriikides asuvates liidu saatkondades ja konsulaaresindustes; nõuab, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem lubaks varjupaigataotlusi vastu võtta ja menetleda ka väljaspool ELi või ELi välispiiridel; nõuab, et EL toetaks teravate pagulas- ja ümberasustamiskriisidega tegeledes humanitaarkoridoride loomist, et anda humanitaarabi ning tagada pagulaste esmaste vajaduste täitmine ja inimõiguste järgimine; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku liidu ümberasustamisraamistiku loomise kohta, kuid kutsub üles jätkama liidu tasandil tööd seaduslike liikumiste loomiseks ja tõhustamiseks, mis täiendaks ümberasustamist;

48. võtab teadmiseks uue partnerlusraamistiku kolme riigiga, nähes selles tõelise poliitilise tegevuse märki, eriti kuna raamistikul on nii lühiajalised eesmärgid, nagu elude päästmine Vahemeres ning päritolu- ja transiidiriiki tagasipöördumise määra tõstmine, kui ka pikaajalised eesmärgid, nagu ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega tegelemine kolmandatele riikidele suutlikkuse suurendamiseks antava ELi abi suurendamise teel ning edendades nende poliitilist, sotsiaalset ja majanduslikku olukorda; rõhutab, et 2016. aasta juuni teatises esitatud lähenemisviisi edu sõltub ELi võimekusest pakkuda tegelikke, ühiselt kokku lepitud stiimuleid kolmandatele transiidi- ja päritoluriikidele, ning väljendab muret seoses pakutu vähesusega, mis keskendub peamiselt piirihaldusele ja vabatahtliku tagasipöördumise mehhanismidele, mis moodustavad vaid lühiajalise osa – kuigi väga olulise osa – vajalikust reageerimisest äärmiselt keerulisele olukorrale; rõhutab, et uuest partnerlusraamistikust ei tohi saada ELi rändealase tegevuse ainus samm ja märgib, et selliseid meetmeid on vaja tasakaalustada ja täiendada, pöörates eelkõige tähelepanu kohaliku majanduse arendamisele, koolitusele, piirkondlikule liikuvusele ning parandatud kaitsetasemele transiit- ja päritoluriikides;

49. tuletab meelde, kui oluline on uues partnerlusraamistikus tasakaalustatud lähenemisviis; hoiatab igasuguse kvantitatiivse lähenemisviisi eest uues partnerlusraamistikus ja sellega seotud rändekokkulepetes, mis näeks ELi põhieesmärgina ette „mõõdetava kasvu tagasipöördumise mahus ja määras“; juhib tähelepanu asjaolule, et tagasipöördumiste arv sõltub selgesti rändevoogude iseloomust ja olukorrast päritoluriigis; rõhutab, et selliste kokkulepete lühiajalised eesmärgid peaksid keskenduma sellele, kuidas kõige paremini toime tulla väljakutsetega, millega seisavad silmitsi kolmandad riigis, sh töötades välja seaduslikud rändeteed, mille tulemusena vähenevad ebaseadusliku rände tase ja Vahemere ületamise üritamisel hukkuvate rändajate arv; nõuab kolmandate riikide noortele kättesaadavate stipendiumide arvu suurendamist; tunneb heameelt asjaolu üle, et ELi tagasisaatmist ja taasintegreerimist käsitlevad programmid toetavad transiit- ja päritoluriikides suutlikkuse suurendamist ja rändehalduse parandamist; nõuab, et hinnataks ELi tagasisaatmispoliitika rakendamist; tuletab meelde, et kolmandad riigid peavad täitma tagasivõtulepingutes sätestatud kohustusi;

50. rõhutab, et Lääne-Balkani piirkonnas asuvate ELi kandidaat- ja potentsiaalsete kandidaatriikidega on vaja luua tihedad partnerlussuhted rände küsimustes ning pakkuda vajalikku abi ja koostööd piirkonna rändevoogude haldamiseks;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

51. nõuab, et liikuvuspartnerluste ja korduvrände alaste kokkulepetega hõlbustataks kolmandate riikide kodanike liikumist oma riigi ja ELi vahel ning säilitataks mõlema poole sotsiaalmajanduslik areng;

52. rõhutab, et koolitustegevuse ja kolmandate riikidega heade tavade vahetamise raames peaks EL keskenduma asjaomasele liidu ja rahvusvahelisele õigusele ja sellekohasele tavale, pidades eelkõige silmas põhiõigusi, rahvusvahelise kaitse kättesaadavust, otsimis- ja päästetegevust ning kaitsetus olukorras olevate inimeste paremat tuvastamist ja abistamist; on seisukohal, et see kehtib eriti piirihaldusega seotud koolituse puhul, mida ei tohiks vastavalt rahvusvahelisele õigusele mingil juhul kasutada selleks, et takistada inimesi oma riigist lahkumast;

53. kutsub üles äärmisele ettevaatlikkusele nende rändajate kohtlemisel, kes saadetakse tagasi oma päritoluriiki või kolmandasse riiki; on seisukohal, et igasugune tagasisaatmist ja tagasivõtmist käsitlev dialoog peaks eelkõige tagasivõtulepingute raames süstemaatiliselt hõlmama rändajate turvalise tagasipöördumise ja taasintegreerimise küsimust; rõhutab, et neile tuleks tagada täielik julgeolek ja kaitse inimväärikust alandava ja ebainimliku kohtlemise eest, seda ka kinnipidamiskeskustes, ning et liit peab toetama taasintegreerimisprogramme; tuletab meelde, et kedagi ei tohi tagasi saata või sunniviisiliselt tagasi viia riikidesse, kus tema elu või vabadus on ohus päritolu, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu ja kus teda ohustab piinamine, inimväärikust alandav kohtlemine ja inimõiguste rikkumine üldisemalt; tuletab meelde, et kollektiivsed väljasaatmised ja tagasisaatmised on rahvusvahelise õigusega keelatud;

54. julgustab välis- ja arengupoliitika valdkonna eest vastutajaid jälgima, et päritoluriiki tagasi saadetud isikuid koheldaks nõuetekohaselt ja nende isikupuutumatus astudes; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja tugiprogramme, millega hoolitsetakse selle eest, et päritoluriikides rakendatakse konkreetseid abiprogramme, mis hõlmavad nii kutsealaseid koolitusmeetmeid kui ka majanduslike struktuuride, sh idufirmade ja väikeste ettevõtete asutamise alaseid programme ning kutsealaseid ja akadeemilisi vahetusprogramme ELi liikmesriikidega;

55. rõhutab, et partnerluslepingud, nagu liikuvuspartnerlus, peaksid tagama, et rändajaid saaks transiit- või päritoluriiki vastu võtta viisil, mis on täielikult kooskõlas nende põhiõigustega; rõhutab, et Lissaboni lepingu kohaselt on Euroopa Parlamendil ELi tagasivõtu- ja liikuvuslepingute sõlmimises selge sõna sekka öelda (ELi toimimise lepingu artikli 79 lõige 3) ning selles on konkreetselt rõhutatud, et Euroopa Parlament peab oma nõusoleku andma enne assotsieerimis- ja sarnaste lepingute sõlmimist (ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkt v) ning et teda tuleb teavitada viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel (ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 10);

56. tuletab meelde Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioonis väljendatud seisukohta, mille kohaselt soovitakse eelistada liidu tagasivõtulepinguid liikmesriikide poolt kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolsetele lepingutele; tuletab meelde, et hiljuti koostati uus tagasisaatmist käsitlev Euroopa dokument, ning rõhutab, et selle tunnustamist tuleks süstemaatiliselt edendada kõikides uutes tagasivõtulepingutes;

57. väljendab heameelt seoses ELi kui terviku nimel korraldatud kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning komisjoni (mõningatel juhtudel ka liikmesriikide) kõrgetasemelise dialoogiga, mis kujutab endast head ja tõhusat tava koordineerimise tugevdamiseks; rõhutab, et koordineerimisega peaksid tegelema komisjon ja Euroopa välisteenistus; palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel teavitada Euroopa Parlamenti korrapäraselt neist dialoogidest ning anda täpselt aru Hartumi ja Rabati protsesside operatiivsest rakendamisest ja Valletta tippkohtumisel kokku lepitud prioriteetsetest algatustest; kordab, et ühine vastutus ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud partnerlustes on liidu eduka rändepoliitika jaoks oluline tingimus; peab kahetsusväärseks, et komisjoni, välisteenistuse ja liikmesriikide poolt prioriteetsetele riikidele uues partnerlusraamistikus kavandatud pakette ei ole esitletud, läbi arutatud ega ka jõustatud Euroopa kodanike valitud esindajate osavõtul; mõistab hukka sellise läbipaistvuse puudumise ja nõuab Euroopa Parlamendi kaasamist rändekokkulepete väljastöötamise ja nende rakendamise kontrollimisse, mis peab tagama inimõiguste, rahvusvahelise humanitaarõiguse ja ELi arengualaste lepinguliste kohustuste täieliku austamise;

58. märgib, et 2030. aasta säästva arengu tegevuskava eesmärkide täitmine eeldab, et EL ja partnerriigid integreeriksid hästi juhitud rändedünaamika oma vastavatesse jätkusuutlikesse arengustrateegiatesse; kutsub sellega seoses komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles aitama transiidiriikidel töötada välja välismaalaste integratsiooni strateegiad ja luua kõrgete kaitsestandarditega varjupaigasüsteemid;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

59. toonitab, et ELi abi ja koostöö peab olema suunatud nii, et see aitaks edendada kolmandate riikide arengut ja majanduskasvu – kindlustades sellega ka majanduskasvu ELis – ning vähendada ja järk-järgult kaotada vaesust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 208, samas ei tohiks see ergutada kolmandaid riike tegema koostööd ebaseaduslike rändajate tagasivõtmiseks, sunniviisiliselt takistama inimeste lahkumist või peatama Euroopasse suunduvaid voogusid; tuletab meelde, et nii rahastajad kui ka abi saavate riikide valitsused peavad suurendama abi tõhusust; märgib, et rändevood on rahvusvaheline reaalsus ja nende alusel ei tohiks hinnata ELi rändealase välispoliitika edukust ning et lepingutes kolmandate riikidega tuleb juhinduda pikaajalistest eesmärkidest, kestvate partnerluste loomisest ja inimõiguste austamisest;

60. rõhutab, et oluline on konsulteerida liidu kogu välispoliitilises tegevuses ka kodanikuühiskonnaga, pöörates eritählepanu täielikule osalusele, läbipaistvusele ning teabe asjakohasele levitamisele kõikide rändega seotud suundumuste ja menetluste kohta;

61. kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd varjupaigataotlejate päritoluriikides töötavate vabaihenduste ja ekspertidega, et teha kindlaks, kuidas oleks kõige parem aidata kõige haavatavamas olukorras olevaid inimesi ja ühiskonnarühmi; kutsub komisjoni üles kaasama varjupaigataotlejate päritoluriikides asuvaid vabaihendusi ja eksperte, et leida kõige paremini toimivad konfliktienetusmehhanismid ja -vahendid;

62. rõhutab, et jõupingutuste dubleerimise vältimiseks, üleilmse abi mõju ja tõhususe maksimeerimiseks ning tagamaks, et peamine tähelepanu koondub arengule, peaks komisjon säilitama tugevat dialoogi kohalike ja rahvusvaheliste vabaihendustega, kodanikuühiskonnaga ja kohalike omavalitsustega partnerriikides ning ÜROga, et kujundada, rakendada ja hinnata rände-, ümberasustamis- ja pagulaspoliitikat;

63. juhib tähelepanu kavatsusele vaadata läbi arengukoostöö programmdokumendid, et saavutada uued rändekokkulepped; rõhutab, et see läbivaatamine peab toimuma kooskõlas tõhusa arengu põhimõtetega ning dialoogis parterriikide, Euroopa ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning erasektoriga; nõuab, et Euroopa Parlament kaasataks läbivaatamise kõikidesse etappidesse, sealhulgas Euroopa Arengufondi programmidokumentide puhul; palub liikmesriikidel oma arenguabi läbi vaadata, pidades silmas kohustust panustada 0,7% kogurahvatulust, et saavutada säästva arengu eesmärgid;

64. nõuab tasakaalustatud arutelu pidamist ELi ja selle välispartnerite vahel; soovib, et EL ja liikmesriigid võtaksid kohustuse suurendada ELi seadusliku rände võimalusi, olgu siis kaitse taotlemiseks, töö või hariduse eesmärgil või perekonna taasühinemiseks;

65. palub liikmesriikidel ja komisjonil võtta kõik vajalikud meetmed rändajate rahaülekannete kiiruse, odavuse ja turvalisuse edendamiseks nii päritolu- kui ka vastuvõtvates riikides, sealhulgas langetades tehingutasusid, nagu on sätestatud 19. septembri 2016. aasta pagulasi ja rändajaid käsitlevas New Yorgi deklaratsioonis;

66. väljendab sügavat muret seoses jätkuva konfliktiga Süürias, kus toimuv vägivald tsiviilisikute vastu, rünnakud tsiviiltaristule ja haiglatele ning rahvusvahelised humanitaarõiguse rikkumised viimase viie aasta jooksul on põhjustanud poole elanikkonna sunnitud ümberasumise; kutsub ELi ja liikmesriike üles täiendama konfliktide ärahoidmise ja kriisiohje meetmeid ning võtma endale suurema rolli konfliktide lahendamises ELi naaberriikides ja eelkõige Süüria konfliktis; väljendab täielikku toetust Süüria naaberriikidele, kes ilmutavad jätkuvalt erakordset solidaarsust, võttes piiratud ressurssidele vaatamata vastu miljoneid põgenikke; tuletab meelde, et paljud pagulased elavad endiselt puuduses, kusjuures neil on piiratud või täiesti olematu juurdepääs õiguslikule tunnustamisele, tervishoiu- ja haridussüsteemile ning tööturule; on sügavalt mures nende 75 000 inimese saatuse ja humanitaarolukorra pärast, kes on lõksus Jordaania piiril asuvas Rukbani mitteametlikus laagris; kutsub ELi ja liikmesriike üles jätkama ja tihendama koostööd ja dialoogi Liibanoni ja Jordaaniaga ning suurendama nende rahalist abistamist nii rahvusvaheliste organisatsioonide kui ka Euroopa kanalite kaudu, samuti tihendama koostööd muude kolmandate vastuvõtivate riikidega, esiteks selleks, et tagada pagulaskonnale väärikad elamistingimused, juurdepääsu esmastele teenustele ning õiguse vabale liikumisele ja töövõimalused, ning teiseks, et fondid saavutaksid oma lõppeesmärgid; rõhutab, et koos nende meetmetega tuleks anda abi vastuvõtivatele kogukondadele, tugevdamaks nende majanduslikku vastupanuvõimet;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

67. märgib, et pärast liikmesriikide ja Türgi 18. märtsil 2016. aastal sõlmitud poliitilise kokkuleppe rakendamist on piiräärsetesse liikmesriikidesse saabuvate inimeste hulk vähenenud; rõhutab selle poliitilise kokkuleppega seotud muresid, millest on avalikult teada andnud rahvusvahelised humanitaarabiorganisatsioonid, eelkõige seoses rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste järgimisega; tunneb muret olukorra pärast Türgis ja selle pärast, kuidas see võib mõjutada Türgi kui turvalise riigi mainet; rõhutab, et viisanõude kaotamist Türgi jaoks ei tohiks näha kui tunnustust ELiga tehtud koostöö eest rändevaldkonnas, vaid kui kõikide ELi kehtestatud tingimuste hoolika täitmise tulemust; hoiatab selle mudeli kopeerimise eest teistes riikides, kuna arvesse tuleb võtta iga riigi ja piirkonna eripärasid;

68. on äärmiselt mures inimõiguste olukorra pärast Türgis, kus pidevalt rikutakse põhiõiguseid, nagu sõna- või kogunemisvabadust, kus riigi kaguosa elanikkonda ründab nende enda valitsus, poliitilistel põhjustel on vallandatud üle 30 000 avaliku teenistuja ning ametivõimud on sulgenud üle 130 meediaväljaande;

69. peab kahetsusväärseks konsulteerimise ja läbipaistvuse puudumist hiljuti allkirjastatud Afganistani ja ELi vahelise kokkuleppe „ühised edasised sammud seoses migratsiooniküsimustega“ puhul, mis keskendub peamiselt tagasivõtmisele ja kaalub Afganistani kodanike piiramatut tagasisaatmist kas vabatahtlikult või mitte; on mures selle võimalike tagajärgede pärast Afganistani varjupaigataotlejatele, kes moodustasid 2016. aastal suuruselt teise ELis varjupaika taotlevate inimeste rühma; tuletab meelde, et tagasi võib saata vaid pärast iga üksiku juhtumi nõuetekohast läbivaatamist, austades täielikult nende õigusi, ning kutsub ELi ja liikmesriike üles eraldama vajalikke vahendeid praeguste haldus- ja kohtumenetluste kiirendamiseks;

70. peab väga kahetsusväärseks, et EL ja liikmesriigid on ELi rändepoliitika raamistikus ja pagulasvoogudele reageerimisel valinud lepingute sõlmimise selliste kolmandate riikidega, kes väldivad ühenduse meetodi juurde kuuluva parlamentaarse analüüsi rakendamist; kutsub komisjoni üles kehtestama kõikidele kolmandate riikidega allkirjastatud poliitiliste deklaratsioonide vähemalt poolaastahindamise mehhanismi, et hinnata nende kokkulepete jätkumist või tulemusi; rõhutab, et kõikidesse rände- ja pagulaspoliitika raames sõlmitud lepingutesse on vaja lisada säte inimõiguste kaitsmise kohta;

71. rõhutab, et ELi poliitika seoses Aafrikaga on üks peamisi tegureid stabiilsuse ja arengu edendamisel järgmistel aastatel ja aastakümnetel; on seisukohal, et ELi tähelepanu alla peaksid jääma Saheli ja Aafrika Sarve piirkonna riigid, samuti selle põhja- ja lõunaosa ebastabiilsed piirkonnad; rõhutab seost arengu, julgeoleku ja rände vahel ning nõuab tihedamat koostööd konfliktide ärahoidmiseks ja juhtimiseks, samuti ebastabiilsuse, sundrände ja ebaseadusliku rände algpõhjustega tegelemiseks, parandades vastupidavust, majanduslikke ja võrdseid võimalusi ning hoides ära inimõiguste rikkumisi; on seisukohal, et ELil peaks olema keskne roll Liibüa stabiliseerimises, ka selleks, et peatada liibüalaste, pagulaste ja rändajate inimõiguste jätkuv rikkumine;

Asjakohased tegevusvahendid

72. tunnustab komisjoni ettepanekut uue ja ambitsioonika välisinvesteeringute kava (EIP) kohta, et mobiliseerida investeeringuid ELi naaberriikidesse ja arenevatesse kolmandatesse riikidesse, tingimusel, et kava rakendatakse täie läbipaistvusega ja et investeeringud aitavad parandada tingimusi abisaavates riikides, võideldes korrupsiooni ja halva valitsemistava vastu; märgib, et esildatud Euroopa Kestliku Arengu Fondi rahastatakse osaliselt Euroopa Arengufondi (EAF), arengukoostöö rahastamisvahendi ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi eraldistest, mis tähendab arengufondide kasutamist erasektori investeeringute kindlustamiseks; on seisukohal, et erasektori toetamist kolmandates riikides koos samaaegse hea juhtimistava ja äritavade keskkonna tugevdamisega ei peaks esitama uue meetmena ja seda tuleks veelgi suurendada; kutsub komisjoni üles tagama kooskõlastatuse eri välisrahastusvahendite – nt arengukoostöö rahastamisvahendi ja Euroopa Arengufondi – ja projektide vahel, et keskendada ELi abi prioriteetsetele valdkondadele ja vältida vahendite ja jõupingutuste hajutamist; rõhutab süstemaatilise täiendavuse vajadust nii toetatavate poliitikasuundade valimises kui ka nende rahalises rakendamises;

73. rõhutab, et Euroopa jätkusuutliku arengu fondi jaoks osana välisinvesteeringute kavast eraldatud 3,35 miljardit eurot vastab rohkem kui 5%-le Euroopa Arengufondist, arengukoostöö rahastamisvahendist ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist kasutada olevate koguvahenditele mitmeaastases finantsraamistikus; kutsub komisjoni üles esitama selle hinnangu ja eeldatava mõju kohta rohkem üksikasju ning teatama, millisel alusel ta ootab, et liikmesriigid, muud annetajad ja erasektori partnerid panustaksid selssele kuni 44 miljardit eurot, kui mõned liikmesriigid ei ole praegusesse usaldusfondidesse veel oma panust andnud;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

74. soovib eraldada piisavaid vahendeid meetmetele, mis on spetsiaalselt välja töötatud pagulaste ja riigiseste põgenike ajutise kaitse all viibitava aja korraldamiseks, mille raames tuleb kõiki põlvkondi varustada kasvu- ja koolitusvõimalustega, pakkudes lastele haridust, noortele täiskasvanutele kutseõpet ja täiskasvanutele tööd; usub, et see nõuab taaselustab need inimesed ja tagab, et kui neil avaneb võimalus koju tagasi pöörduda, suudavad nad anda oma riigile uut hoogu, selle asemel et olla kurnatud aastatepikkusest tühjast ootamisest ilma mingite väljavaadeteta;

75. tunnustab komisjoni ettepanekut mitmeaastase finantsraamistiku muutmise kohta, pidades eelkõige silmas ELi eelarvesse suuremate kriisivahendite andmist; loodab, et finantseeskirjade kavandatud muutmine suurendab vastutustundlikkust ja usaldusväärset finantsjuhtimist; rõhutab, et rände algpõhjustega tegelemine hõlmab ka kolmandate riikide toetamist, et suurendada nende suutlikkust;

76. rõhutab, et EL peab leidma oma eesmärkide saavutamiseks ja poliitika elluviimiseks vajalikud vahendid (ELi toimimise lepingu artikkel 311), kuna ilma piisava rahastamiseta ei ole ELil võimalik täita funktsioone, mida temalt oodatakse, ega ka täita liidu kodanike ootusi; rõhutab, et tegevusetus läheb maksma nii inimaspektist, poliitiliselt kui ka ja majanduslikult; märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku vahehindamisel – või hiljemalt uue mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimistel – avaneb vajalik võimalus rändega seotud välisvahendite läbivaatamiseks ning samuti ELi eelarve suurendamiseks viisil, mis võimaldab teha lõpu ajutiste vahendite ja taastada eelarve ühtsuse; rõhutab, et Euroopa Parlamendile tuleb ka selles valdkonnas anda oluline järelevalveroll; peab väga kahetsusväärseks, et komisjon ei teinud ettepanekut suurendada välistegevuse eelarvevahendeid – kuigi selle eelarve on juba praegu võrdlemisi väike –, vaid suunab selle asemel arengu vahendeid ümber rände haldamise, tehes seda teiste prioriteetide arvelt;

77. märgib, et ELi välistegevuse rahastamisvahendite ümbersuunamine julgeoleku, rahu kindlustamise, konfliktide lahendamise, rände ja piirihaldusega seotud vajadusteks tekitab uusi probleeme nende vahendite algsete eesmärkide ja põhimõtete osas;

78. rõhutab, et uute ja pikaajsete katastroofide ning haavatavustega tegelemine nõuab pikaajalist prognoositavat investeerimist ja kooskõla uue säästva arengu kavaga, peamiselt edendades ühist riskihindamist, planeerimist ja finantseerimist humanitaar-, arengu-, rahu kindlustamise ja kliimamuutuste osalejate vahel;

79. on seisukohal, et õigusriigi põhimõtte toetamine ja võitlus korruptsiooniga peavad olema päritoluriikides läbi viidava ELi tegevuse peamised tugisambad; rõhutab nõuetekohaste kontrollide teostamise olulisust kolmandate riikide rahastamise valdkonnas, veendumaks, et vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt;

80. märgib, et usaldusfondide ja ajutiste vahendite loomine aitab küll vahendeid koguda ning lisab ELi meetmetele kiirust ja paindlikkust, kuid võib ohustada arengu tulemuslikkuse põhimõtteid ning kahjustab eelarve ühtsust ja Euroopa Parlamendi eelarvepädevust; nõuab seetõttu, et parlamendile antaks suurem järelevalveroll nende vahendite kasutamise üle, sealhulgas – kuid mitte ainult – juhtkomiteede tegevuses osalemisega; tuletab meelde, et usaldusfondide tõhusus sõltub suurel määral liikmesriikide valmisolekust anda oma panus ning neis täiel määral osaleda; nõuab tungivalt, et sellised vahendid oleksid Euroopa Parlamendi kontrolli all ning et töötataks välja suunised nende võtmiseks ELi eelarvesse ja liidu pädevusse;

81. tuletab meelde, et Valletta tippkohtumisel loodud hädaolukorra usaldusfondile Aafrika jaoks oleks tulnud eraldada 3,6 miljardit eurot; kutsub liikmesriike üles eraldama Euroopa Komisjoniga võrdse summa - 1,8 miljardit eurot;

82. nõuab, et usaldusfondid järgiksid samasid reegleid ja eeskirju, mida kohaldatakse ELi harilikele rahastamisvahenditele, seoses läbipaistvuse, partnerite võrdse kohtlemise ning suutlikkusega pakkuda partneritele ennustatavat ja õigeaegset rahastust;

Kolmapäev, 5. aprill 2017

83. väljendab muret, et ELi 2017. aasta eelarveprojekti nähakse ette rändevoogude haldamise või sisejulgeolekuga seotud algatuste eraldiste suurenemine ELi ühtekuuluvusfondide ja maailmas tegutsemise arvelt;
84. kustub ELi üles hoolikalt ja süstemaatiliselt hindama rände, ümberasustamise ja pagulastega seotud meetmete mõju humanitaarabi ja arenguabi kvaliteedi alusel;
85. rõhutab, et kohalikul olukorral põhinev sihtotstarbeline toetus on tõhusa ja eesmärgipärase poliitika võtmelement ning et sellise toetuse üle tuleb kolmandate riikidega läbirääkimisi pidada; palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja selged ja mõõdetavad eesmärgid, mida saaks rahastamisvahendite, sh usaldusfondidega sidusalt ja kooskõlastatult rakendada;
86. väljendab heameelt selliste ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonide üle nagu EUCAP Sahel Niger ja operatsioon EUNAVFOR MED Sophia, mida tuleks veelgi tugevdada ELi välispiiride kaitsmiseks ning inimkaubanduse ja rändajate smugeldamise ärahoidmiseks; toetab koostööd NATOga ja selliseid ELi algatusi nagu Europoli ühine operatiivrühm MARE luureandmete kogumiseks ja jagamiseks ning smugeldajatega võitlemiseks, rõhutades samas, et ülemaailmset liikuvust ei tuleks käsitleda kui ohtu, vaid kui võimalust; tuletab meelde, et kõikides nendes operatsioonides peab olema kõige tähtsam püüda merel inimelusid ning tagada rändajate õigused; soovib, et ÜJKP vahendeid kasutataks varaseks hoiatamiseks (prognoosimiseks), vahendamiseks ja konfliktide lahendamiseks, rõhutades samal ajal, kui oluline on alustada kestlike lahenduste kavandamist juba konfliktiolukordade võimalikult varases staadiumis;
87. tuletab meelde ÜRO ning ELi rahuvalvet ja kriisiohjamist käsitlevat strateegilist partnerlust ja selle prioriteete aastateks 2015–2018, milles lepiti kokku 2015. aasta märtsis; ergutab ELi jätkama tööd, et võtta arvesse muude organisatsioonide ja riikide keskset rolli ning lihtsustada liikmesriikide osalemist; taunib asjaolu, et 28. septembri 2015. aasta rahuvalveteemalisel juhtide tippkohtumisel andis ELi 28 liikmesriigist lubadusi ainult 11; kutsub ELi liikmesriike üles suurendama märkimisväärselt oma panust ÜRO rahuvalvemissioonidesse sõjaliste üksuste ja politsei näol;
88. pooldab ja toetab Euroopa Investeerimispanka algatusi majandusliku vastupidavuse säilitamiseks ELi lõunanaabruses ja Lääne-Balkani riikides projektidega, mis aitavad luua töökohti, suurendada majanduslikku vastupidavust ning vähendada vaesust kooskõlas Euroopa Liidu välispoliitikaga;
89. nõuab tungivalt, et komisjon ja Euroopa välisteenistus esitaksid esimesel võimalusel Euroopa Parlamendile ja avalikkusele põhjaliku ülevaate erinevatest rahastamisvahenditest ja programmidest – ja nende kokkusobivusest liikmesriikide programmidega – 16 prioriteetses riigis⁽¹⁾, kellega EL peab kõrgetasemelisi dialooge rände teemal, ning rände ja liikuvuse suhtes võetud üldise lähenemisviisi (GAMM) alusel; on sügavalt mures selle pärast, et prioriteetsete riikide hulgas on repressiivseid režiime, mis on ise peamiseks põhjuseks, miks pagulased neist riikidest põgenevad; tuletab meelde, et GAMM jääb endiselt ELi välise rände- ja varjupaigapoliitika üldraamistikuks, kuid märgib, et hiljutistes poliitilistes algatustes ei ole piisavalt sellele viidatud, ning nõuab GAMMi asjakohasuse selgitamist praeguses olukorras ja GAMMi läbi vaatamist kooskõlas Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni soovitustega;
90. tunneb heameelt Euroopa rändeküsimuste kontaktametnike saatmise üle prioriteetsetesse riikidesse, mis on esimene samm selleks, et tugevdada ELi koostööd kolmandate riikidega rände valdkonnas; soovib suurendada ELi delegatsioonides justiits- ja siseküsimustega tegelevate töötajate arvu, kellel oleks selged volitused arendada kooskõlastust liikmesriikides;
91. rõhutab, et Brüsseli-keskse juhtimise asemel on vaja detsentraliseeritud lähenemisviisi ning tuleb paremini ära kasutada ELi delegatsioone, mis on väga lühikese aja jooksul muutunud väga väärtuslikeks, samuti on vaja suuremat paindlikkust ja lühemaid programmiperioode, eriti riskiriikides; nõuab piirkondlike koordinaatorite nimetamist, kellel oleks pädevus juhtida arengu-, koostöö- ja välissuhteid, et tagada sidus lähenemisviis, mis põhineks kohapealsel olukorral;
92. soovib edendada ELi toetusel kolmandates riikides teabekampaaniaid, et teavitada kodanikke nende liikumisega seotud õigustest ja kohustustest ning hoiatada neid teekonnal tekkida võivate ohtude eest, eelkõige välismaalase ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate eest, et aidata neil teha kõige teadlikumaid otsuseid;

⁽¹⁾ Etiopia, Eritrea, Mali, Niger, Nigeeria, Senegal, Somaalia, Sudaan, Ghana, Côte d'Ivoire, Alžeeria, Maroko, Tuneesia, Afganistan, Bangladesh ja Pakistan.

Kolmapäev, 5. aprill 2017

93. nõuab mestimisprogrammide ja TAIEXi meetmete paremat kasutamist, mitte ainult parimate tavade vahetamiseks ja koolitamiseks, vaid ka arengu ja koostöö eesmärgil, pöörates erilist tähelepanu surve all olevatele riikidele;

o

o o

94. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa rände tegevuskava alusel ELi ja kolmandate riikide vahel loodud uues partnerlusraamistikus kindlaks määratud 16 prioriteetse riigi valitsustele ning rändajaid ja pagulasi esindavatele ja nendega töötavatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele.
